

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
Inserati: do 9 petih vrst á 1 D, od 10—15 petih vrst á 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.
Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, L nadstropje
 Telefon št. 34.
Dopise sprejema le podpisana in zadoščno frankovana.
Rokopisov se ne vrača.
Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
 v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1.25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		V Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	...	Din 144—	Din 144—	Din 264—	...
6	...	72—	72—	132—	...
3	...	36—	36—	66—	...
1	...	12—	12—	22—	...

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnici vedno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

PO OBJAVI.

Federalisti so od objave zagrebškega protokola pričakovali veliko. Prepričani so bili, da bo protokol izval senzacijo prvega reda in da bo zbral celokupno našo javnost k splošni obsodbi radikalnega »verolomstva«. Javnost pa je reagirala drugače. Ostala je ravnodušna in hladnokrvna. Besedilo zagrebškega protokola je znova potrdilo mnenje, ki ga ima o politiki federalističnega bloka.

S formalnega stališča zanjo ne more biti dvoma, da ne vsebuje obveznosti za radikalno stranko kot tako. Sporazum obsega samo stilizacijo razgovorov dveh, treh politikov različnih strank. Polnomočja se niso izmenila in niso se določile kompetence. Gospodje so govorili o tem in onem, o imenovanju pokrajinskih namestnikov v Sloveniji in na Hrvaškem, v glavnem o sporednostih. Te pogovore so nato stilizirali in podpisali.

Priznavamo, da so zahteve »predsporazuma« silno skromne in da ne vsebujejo točk, proti katerim bi govorili državni interesi. Nasprotno, ako bi se na podlagi takega sporazuma moglo odpraviti sedanjo federalistično opozicijo, bi tak kompromis vsi pozdravljali. Toda razlogi, zaradi katerih je gosp. Pašić protokol spravil v žep in odklonil njegovo priznanje, so čisto politični. V protokolu kljub nedofoljni stilizaciji ni najglavnejšega, namreč določenih ter končnih zahtev federalističnega bloka. Radikalna stranka kot državna stranka ni mogla pristati na drobnjarije, ki napravljajo povrh še vtis neresnosti. Ob različnih prilikah je povdarjala, da je za narodni sporazum in za odpravo neznanega stanja, v katerem se trije bratje po nepotrebnem sovraživajo. Toda za taka pogajanja je treba resnosti in točnosti tega, kar se zahteva. Razven dveh, treh fraz o avtonomiji in federaciji, naš opozicijski blok doslej še ni povedal, kaj pravzaprav hoče, kam stremi s svojo politiko in kako daleč hoče v svojem boju za notranjo preureditev naskakovati države same!

In ker te točke in opredeljenosti federalističnega programa v zagrebških pogajanjih ni bilo, zato je Nikola Pašić protokol spravil v žep in prekinil nadaljnja pogajanja. Ne smemo pri tem pozabiti, da so bili merodajni tudi drugi razlogi. Tako je še v spominu, da je Radić dan po podpisu zagrebškega protokola nazval vodilne radikalne državničke osele, da si je dovolil skrajno neplaisirano govorjenje o Beogradu ter srbjskem delu našega naroda, tako da je že osebo razdražil nasprotnike in onemogočil upoštevanje zagrebškega protokola, kaj šele nadaljevanje pogajanj. Zagrebški protokol vsebuje tudi točko, ki odkriva zadnje razloge, zakaj so se izjalovila pogajanja s federalisti. Federalisti namreč so zahtevali od radikalne stranke dokaza lojalnosti

in dobre volje. Radikalna stranka v zadnjih mesecih gotovo ni storila ničesar, kar bi se moglo imenovati napram federalističnemu bloku nelojalnost ali slabo voljo. Nasprotno, videli smo, da je koncedirala federalističnemu bloku skoro preveč svobode politične propagande, političnega novinarstva in celo delovanja. Vprašajmo se pa, ali smemo vedenje federalističnega bloka od zadnjih volitev do današnjega dne imenovati lojalno napram državi, napram vladi, napram jugoslovenskemu narodu? Ali je bilo Radićevo govorjenje proti Beogradu ali je bila pisava slovenskih klerikalnih listov proti državi in proti narodnemu edinstvu lojalna in dobrohotna? Dokaz dobre volje in lojalnosti napram državi in njenim vladam bo moral priti od strani opozicije, od strani federalističnih politikov!

Ta dokaz mora postati conditio sine qua non bodočega upoštevanja federalistične opozicije in torej tudi sporazumevanja z njo. Ona bi rada igrala kot manjšina vloge diktatorja, večine in vlade naj bi napravila »dokazovale« lojalnost, torej čuvaryi državne in narodne samostalnosti, a vodje težkih in nevarnih ter gospodarskih in drugih javnih poslov velike države naj bi se ponižali pred dvema, trebi zlobnimi in nesposobnimi politikoma in naj bi jim dokazovali dobro voljo! Le pomislimo na govore g. Radića od Velike noči naprej, na brezvestno pisarjjo klerikalnih listov za Bolgarijo, proti našim državnim institucijam, na zadnjo trditve g. Korošca, da je avtonomija enaka federaciji itd., pa bomo videli, da tej skupini ni za sporazum in mirno sožitje v državi, temveč da jo razjede brezmerna ključovalna strast, ki sama ne ve, kaj pravzaprav hoče.

Besedilo zagrebškega protokola je nedolžno, ravnanje radikalne stranke ni verolomno. Toda početje federalistične opozicije, govori njenih voditeljev, pisava listov in njen vpliv na naš narod je takšen, da bo treba obravnavati ž njim. Dokler se ne priznajo temeljni državni zakoni, dokler se načelno ne prizna narodna skupščina kot edino možno torišče političnih razgovorov in koalicij, dokler z eno besedo federalistični blok ne dokaže zmernosti ter lojalnosti napram državi ter razloži svoje točne zahteve, dotlej treba prekiniti stike z njim.

Radi razornega in nelojalnega delovanja federalističnega bloka se zagrebški protokol ni mogel sprejeti, kaj šele izvesti in nadaljevati pogajanja. To uvideva javnost po objavah. Ako je federalističnem bloku od izvedbe svojih ciljev, naj upošteva razloge svojega sedanjega neuspeha in naj iz razornega opozicijskega postane lojalen politični činitelj, ki se bo skušal približati državi in na temelju dosegljivih stremiljenj delovati v prid svojih volilcev.

Telefonska in brzojavna poročila

USPEHI DR. BENEŠE VEGA POTOVANJA.

— London, 16. julija. (Izv.) V času svojega bivanja v Londonu se je češkoslovaški zunanji minister posvetoval z angleškimi vodilnimi krogi o aktualnih vprašanjih mednarodne politike sploh in o angleško-češkoslovaških zadevah posebej. Kar se tiče njegovega pomirjevalnega posredovanja v repariacijskem problemu in raznoglasju med zavezniki državi, je sedaj gotovo, da je dosežen med Angleško in Francijo načelni sporazum in da je skupen nastop teh dveh držav samo v vprašanju časa. Za Češkoslovaško je dr. Benešovo potovanje važno v toliko, ker je bila po njegovi inicijativi sklenjena med obema državama trgovinska pogodba, ki se razproštrata tudi na angleške kolonije. Pogodba je bila podpisana v navzočnosti polnomočnega ministra inž. Dvořáčka v nedeljo. Istega dne proti večeru je odpoval dr. Beneš v spremstvu ministra Dvořáčka in legacijskega svetnika Masaryka v Pariz, kjer ga je sprejel v avdienci prezident Millerand. Posvetovanje med obema državnikoma je trajalo prej časa in je bilo zelo prijetljivo.

Kako cenijo za mejo dr. Benešove akcije, dokazuje izjava lorda Cecila, ki je dejal: Dr. Beneš je gotovo eden največjih mož sveta, eden od stebrov, na katerih počiva stabilnost Evrope in tako dolgo pričakovana srečitev. Za mednarodno politiko so potrebni narodni enostavni principi, ki pa se morajo uveljavljati potom odločnosti, trdnosti in značajnosti. To pa so lastnosti, ki jih ima dr. Beneš v veliki meri.

— Pariz, 16. julija. (Izv.) Takoj prvi njegov prihod v Pariz je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš ob 5. popoldne obiskal predsednika francoske republike Milleranda.

ORGANIZIRANA VOHUNSKA DRUŽBA V ZAGREBU.

Številna aretacija. — Družba je vohunila v korist Italije. — Nobena politična stranka ni angažirana.

— Beograd, 17. julija. (Izv.) V največjem času so prihajala v javnost kratka poročila, da je vojaška oblast prišla na sled dobro organizirani vohunski družbi, ki je po svojih zvezhah prišla v posest važnih vojaških šifriranih dokumentov in jih potem izročila po posebni zelo rafinirani kurirski preko Raketa italijanskim vojaškim agentom. Preiskava se je vodila zelo strogo in tajno. Zadnji čas se je toliko doznelo, da je bilo v Zagrebu in v drugih krajih aretiranih nad 20 oseb, večinoma bivših avstro-ogrskih oficirjev. Kakor zatrjujejo v vojnem ministrstvu, je sedaj preiskava v glavnih potezah zaključena. Zadeva o vohunski aferi pa je prišla takole na dan:

Nekega dne je prišla k načelniku oddelka v armijski komandi v Zagrebu, k podpolkovniku Voinoviću neka elegantna in inteligentna dama, ki se je predstavila za Lido Birner. Izjavila je podpolkovniku, da ima povedati zelo važne zadeve. Nastop te dame je bil zelo sumljiv. Njena izpoved je takoj vzbudila v takih zadevah umestno opreznost in je bil prvi utis ta, da se hoče dama približati vojaškim oblastem z gotovimi nameni, ali pa se hoče nad kom maševati. Dama je podpolkovniku obširno izpovedala, da je bila v zaupni misli zvezana z bivšimi avstro-ogrskimi oficirji ki so vršili vohunstvo na korist Italije. Priznala je, da je nosila kot kurirka važne vojaške šifrirane dokumente preko Raketa v Italijo, navedla je tudi nekatera imena civilnih in vojaških oseb. Podpolkovnik Voinovič je ukazal damo Lido Birne zapreti. Po nadaljnem zaslišanju je končno dama priznala da se ne zove Lida Birner, temveč Danica

leranda. Dr. Beneš je kratko poročal o potovanju v London. O razgovoru z Millerandom ni bilo izdano nobeno oficijelno poročilo. Za tem je predsednik Millerand sprejel tudi romunskega predsednika Britiana.

— London, 16. julija. (Izv.) Lord Curzon in dr. Beneš sta podpisala trgovinsko pogodbo med Anglijo in Češkoslovaško republiko.
 SKUPEN ODGOVOR NEMČIJI NEMOGOČ — Pariz, 17. julija. (Izv.) Češkoslovaški minister zunanjih zadev dr. Beneš odpošle danes iz Pariza. Na svojem povratku v Prago se bo ustavil v Bruslju, kjer bo konferiral z ministrskim predsednikom Theudrom in zunanjim ministrom Jasperjem. Nenadno hitro odpotovanje spravljajo politični krogi v zvezo s pesimističnim utis, ki jih je dobil dr. Beneš v Parizu in Londonu. Dr. Beneš je prišel do popolnega prepričanja, da je sporazum med Parizom in Londonom glede skupnega odgovora na zadnje nemške predloge momentano nemogoč. Poseben odgovor Anglije pa nikakor še ne pomenja preloma med Britanijo in Francijo. Po informacijah vodilnih krogov se je stališče Francije v marsikaterih problemih približalo onemu Anglije, tako v vprašanju svote nemških dolgov in svote mednarodnih dolgov. Poincare pa odločno vstraja pri tem, da se Francija absolutno ne more spuščati v kaka formalna in meritorna pogajanja z Nemčijo, dokler ta ne odstrani in ustavi pasivne rezistence v Pomurju.

Androlić, hčerka učitelja v Imdbreškem kraju in da je bila svojevčasno nastavljena kot prodajalka v knjigarni Stjepana Radića. Priznala je, da je prenesla preko Raketa 12 vojaških šifriranih dokumentov in da jih je v Italiji dešifrirala, ker je prišla v posest dotičnega ključa. Danica Androlić je zelo premetena, inteligentna in izobno informirana o vojaških zadevah, kot kurirka in vohunka je bila zelo sposobna. Dognalo se je dalje, da je pred letom živela v konkubinatnu z nekim hrvaškimi oficirjem, ki je bil nastanjen v garniziji v Debru v Južni Srbiji. Tam je mnogo občevala z vojaškimi krogi, posredovala je tudi med italijanskim emigracijem, bivšim avstro-ogrskim oficirjem Gilarodom, ki je sedaj v službi albanske vlade v Tirani, od koder je organiziral vohunsko službo v korist Italije v balkanskih državah.

Imena aretiranih oseb se začasno še ne objavljajo. V Zagrebu so bile aretirane tri civilne osebe, med njimi bosanski musliman Sulejman Abdagić, ki je v Zagrebu izdajal reklamni list »Omnia«. Ta musliman je imel svojo pisarno na Ribajaku. Povodom hišne preiskave v pisarni in na njegovem stanovanju so našli zanimive dokumente. Dokazalo se je pa dalje tudi, da je ta mož vodil trgovino z belim blagom. Sedemkrat se je skušal približati komandi mesta, kateri se je ponujal za vohuna. Iz previdnosti pa mu komanda mesta ni zaupala ter je odredila njegovo nadzorovanje. Abdagić je bil v tesnih zvezh z Danico Androlić, kar pa tajni, dočim je sedaj podan direkten dokaz, ker je Abdagić na skrivaj iz zapora odposlal svojemu vajencu pisno z gotovimi navodi

li in prošnio, da naj pred sodnikom izpove, da Abdagić ni poznal Danice.

Prvotno je bila razširjena vest, da so v to vohunsko afero zapletene tudi nekatere politične osebnosti. Po rezultatih dosedanje preiskave se pa mora le ugotoviti, da ni angažirana nobena politična stranka.
 — Beograd, 17. julija. (Izv.) Posebna komisija vojnega ministrstva, ki vodi preiskavo v Zagrebu, bo tekom današnjega ali jutrišnjega dneva o vohunski aferi izdala uradno poročilo, da tako poda točno sliko afere in da se ovrže nekatera netočna in fantastična poročila.

Vojni minister o katastrofi v Kragujevcu.

— Beograd, 17. julija. (Izv.) Na interpelacijo radikalnih in demokratskih poslancev dr. Peleša, Kuindžića, Agatanovića in Nikolića je na včerajšnji seji narodne skupščine pred pričetkom specialne debate o vojaškem zakonu kratko pojasnil eksplozijsko katastrofo v Kragujevcu minister vojne in mornarice general Pešić. Med drugim je minister izjavil, da je slika eksplozije grozovitejša in hušja, kakor ona v Bitolju. Prečital je nato uradno brzojavko, ki jo je bil prejel včeraj ob 2. ponoči iz Kragujevca. Ta uradna brzojavka ugotavlja, da je eksplodirala municija za pehoto, ki je bila shranjena zunaj skladišča v raznih zabojih. Eksplozija se je razširila tudi na bombe, ki so eksplodirale ter so drobci prileteli v mesto. V municijskih zabojih se je nahajalo 2.800.000 nabojev s črnim smodnikom, 1.800.000 nabojev razine italijanske in nemške, 250.000 nabojev turške municije, dalje 8000 francoskih in 2000 nemških bomb.

Minister vojne in mornarice je dalje izjavil, da sedaj še ni ugotovljeno, koliko municije je bilo uničene. V protihetničnem skladišču se je vžgala streha, a ogenj je bil pravčasno lokaliziran in udušen. Eksplozija je povzročila na nekaterih objektih in predmetih škodo. Človeških žrtve ni bilo, ranjena je bila le ena oseba. Kako je eksplozija nastala, še ni komisijeno ugotovljeno. Nastala je najbrže vsled kemičnega razkrojavalnega procesa in je najbrže vnela najprej nestabilna italijanska municija. Razkrojavalni kemični proces je tudi mogoče pospešila v nedeljo vladajoča silna vročina. Vsa ta municija je bila prele po strokovnjaki pregledana in so jo raditeja spravili izven skladišč v posebne lope. Eksplozija ni povzročila nobene škode, na strojih v delavnicah. Po dosedanjih poročilih so vesti o veliki škodi precej pretirane. Na lice mesta je vojni minister odposlal posebno komisijo, da preišče vzroke eksplozije in da odredi najstrožje korake, ako se izkaže, da ne gre samo za nesrečni slučaj, morveč za zločin ali malomarnost.

Vojaški zakon

— Beograd, 17. julija. (Izv.) Predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović je včeraj ob 9.15 otvoril plenarno sejo narodne skupščine. Po podanih pojasnilih o kragujevski eksploziji od strani vojnega ministra je zbornica takoj pričela podrobno debato o zakonu glede ustrojstva vojske in mornarice. V debato so posegli posl. Vojislav Lazić (zemljoradnik), posl. Ivan Pučelj (SKS), ki je sarkastično in ostro kritiziral parlamentarno delovanje SLS. Med njegovim govorom je prišlo do ostrega spopada med njim in klerikalnim poslancem Franom Škucijem in radi izraza »klerikalci«. Skulj je zahteval, da se člano njegovega kluba naziva

Conan Doyle: 22

Razpad in vstajenje svetovja.

Roman.

»Vi lahko govorite,« je zamrmral Summerlee, »vi združite pešpoti do štiriideset milj daleč, toda drugo vprašanje je, če smemo tak napor zahtevati od Challengerja, čigar debele, pa kraške noge... No, jaz za svojo osebo sem že zmožen kaj takega.«

Te besede so Challengerja zelo njezile. »Če bi se hoteli, gospod, navaditi svoje opazke in omejit na svoje lastne telesne posebnosti, bi utegnili opaziti, da se vam tu nudi dovolj obsežno polje opazovališča, ki bi vam dalo mnogo snovi za razpravljanje.«

»Saj vas nisem hotel žaliti, dragi moj Challenger,« je vzkliknil naš brezobzirni tovarič. »Ničče ni odgovoren za obliko svojega telesa. Če vam je priroda ustvarila debelo in kratko telo, vam

je kajpada dala tudi temu primerne kratke, debele noge!«

Challenger se je tako razljužil, da ni mogel nobene besede odgovoriti, temveč je samo godrnjal, mežikal in lasje so se mu jezili. Predno pa je nastal prepir, je posegel lord John vmes s pomirjevalnim glasom:

»Pravkar ste omenili, da bi šli peš. Čemu bi naj hodili peš?«

»Mari se hočete peljati z vlakom?« je vprašal Challenger, ki je bil še vedno razburjen.

»Kaj pa avto? Čemu se ga ne bi poslužili?«

»V tem pogledu nisem prav nič izkušen,« je odvrnil Challenger in se zamisljen prijel za brado, »sicer pa imate popolnoma prav, lord John, če smatrate, da mora biti duševno visoko stoječ človek več vsake naloge.

Vaša misel je docela sijajna. Kar jav vas vse skupaj popeljem v London.«

»Ne, George, to pa res ne bo slo,« je vzkliknila njegova žena; »le spomni se, kako si nekoč nekaj sličnega polkusil, pa si skoro polovico garaže podrl.«

»No, temu je bila vzrok pač le hipna nevednost,« je pojasnil Challenger z mirno dostojanstvenostjo. »Kar brez skrbi bodite in opustite vsako nadaljnje tozadnevno razpravljanje, jaz sam vas vse skupaj popeljem v London.«

Lord John jih je rešil iz mučnega položaja.

»Kak voz pa imate pravzaprav?«

»Humberja z dvajset konjskimi silami.«

»No, prav takega sem vozil leča in leča,« je živahno zaklical in še pristavil: »Za Boga, kje bi si kdaj mislil, da bom na tak avto naložil celokupno človeštvo! Kolikor se spominjam, je v tem vozilu prostora za pet oseb. Pripravite se torej na pot — ob desetih vas čakam pred vboodom.«

Točno ob naznačeni uri je pridrdral sopeč avtomobil, ki ga je vozil lord John. Jaz sem sedel tik njega, gospo Challengerjevo pa smo posadili v notranjost voza med oba prepirača: med njegovega sopraga in profesorja Summerleea. Lord John je odvil zavoro in — zdrčali smo z vso brzino ter se podali na najbolj nenavadno pot, kar se jih je kdaj zgodilo.

V naravi je kraljevala čudovita mlina prekrasnega avgustovega dopoldneva. Nebo je bilo popolnoma brez oblakov in je blestelo v zlatem sijaju poletnega solca. Od vseh strani je vel svež in čist jutranji zrak. Daleč naokrog so se razprostirali sočno zeleni, sloviti susekserški gozdovi, ki so tvorili zelo lepo nasprotje k poljani, cvetoči v naj-globljem rdenju. In ko smo gledali to pestro lepoto, v katero je bila vsa narava odeta, bi skoro pozabili, kaka groza se je pravkar odigrala v vesoljstvu. Toda na to nismo mogli pozabiti, kajti nad vsem je ležala mrtvaška, vseobse-

zajoča, čudno praznična tišina. Je neko pritaženo, živo zvenenje, ki ga izdihava vsaka pokrajina in ki je tako globoko pa stalno, da ga vajeno uho ne dojame; pravtako izgubi tudi primorec občutek za večno šelestenje valov. Žgolenje ptic, cvrčanje žuželk, zvoki oddaljenih glasov, mukanje goved, lajež psov, drdranje vlakov, ropot vozov — vse to povzroča neko globoko, neprestano zvenenje, ki se navajeno uho več ne briga zanje. Zdaj pa so tako občutno pogrešali ta šum. Mrtvaška tišina je vplivala na nas zelo oglašujoče, vplivala je na nas tako svečano, tako učinkovito, da nas je drdranje našega avtomobila kar motilo in nekako onečaščalo svečano pokojnost, ki se je kakor ogromni mrtvaški prt razgrnila nad razvalinami človeštva. To odreveno smrtno molčanje, tu in tam pomečano z oblaki dima, ki so se dvigali k nebu nad nekaterimi pogorelimi poslopji, nam je kakor leden dih morilo vroča čustva do pokrajinske lepote.

Prevladnim parlamentarnim imenom. Govorila sta dalje še posl. Moskovljevič (zemljoradnik) in posl. Kujundžič (dom.). V ležbo to posegel tudi general Pešič, ki je bil najpomembnejši poslanec. Skupščina je nato sprejela z veliko večino glasov prvih 47 členov zakona. Proti so glasovali samo klerikalci in socialisti.

Zakon o srednjih šolah.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Posebna sekcija zakonodajnega odbora je včeraj popoldne imela prvo sejo. Razpravljala je o vladnem načrtu glede srednjih šol. Minister prosvete Marko Trifunović je kratko omenjal najpomembnejše točke zakona ter je očitno položaj srednjih šol v naši državi. Minister je ugotovil, da se nahajajo srednje šole v Srbiji in Črni gori v zelo slabem stanju, položaj je slabši, kakor pred vojno, ker srednje šole ne razpolagajo z dobrimi kvalifikacijami učnimi močmi. Priznava tudi učni sredstva.

Posl. Ivan Sušnik (kler.) je govoril proti vladnemu načrtu srednješolskega zakona, izjavljajoč, da nosi ta zakon pečat reakcionarstva. Zanj in njegov klub je zakon nesprejemljiv, ker odpravlja — pri vladni šoli. Tu je govoril imel v mislih škofove zavode v St. Vidu, ki jih je zelo hvalil in pa razne samostanske šole. Sekcija je zakon sprejela z večino glasov. Proti je glasoval edino le posl. Sušnik.

RADIKALNI KLUB O URADNIŠKEM VPRAŠANJU.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Radikalni parlamentarni klub se je včeraj sestel k seji, ki je trajala od 17 do 20.30. Razvila se je živahna in mestoma burna debata o parlamentarni situaciji. V ospredju je bilo vprašanje uradniških in oficirskih plač. Skupina poslancev, ki jo vodijo posl. Nastas Petrovič, Ranković, Simonović in dr. Kojić, je izjavilo, da bo glasovala proti, ako se ne uredi vprašanje uradniških in oficirskih plač. V debato je posegel tudi g. Pačić. Končno je bil dosežen sporazum, da se mora manjšina podvreči večini. Sklenjeno je bilo, da se službena leta med vojno zaračunajo dvakrat v pokojnino onim osebam, ki so dokazale, da so služile že 10 let v državni službi.

ZELEZNIŠKA SLUŽBENA PRAGMATIKA.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Pododsek zakonodajnega odbora je včeraj pričel z razpravo o zakonu glede službene pragmatike za uradnike in uslužbence državnih železnic. Po daljši debati so bile sprejete vse točke z malimi izjemami do člena 77. Proti zakonu so glasovali klerikalci in zemljoradniki.

GIUNTOV SUROVI GOVOR PROTI JUGOSLAVIJI.

Črede ušive divjačine.
Rim, 16. julija. (Izv.) Zadnje govore k volilni reformi je poslušala zbornica v veliki razburjenosti, ki se je šlo bolj razpašala, ko je pričel govoriti Slovenec dr. Wilfan. Onorevole Giunta ja začel divjati proti njemu, ko je obširno navajal nasilstva, ki se vrše nad jugoslovenskim ljudstvom v Južni Italiji. Giunta: »Vi prepetate Italijane v Ljubljani! Nehajte, Vi ste Hrvat!« Wilfan: »Jaz se smatram za italijanskega državljanca.« Giunta: »Tu pravite zbornici, Vi ste dolga roka Beograda.« Banelli: »Nasilstva izživite vil Spomnite se leta 1915.« Giunta in De Vecchi: »Ostrogotje!« Wilfan: »Jaz sem italijanski državljan.« Giunta: »Pojdite v Beograd! Črede ušive divjačine!« (Med fašisti ploskanje, divjanje, smeh.)

PRED PRODAJO TVORNIC TORPEDOV NA REKI.

Rim, 16. julija. (Izv.) Aleksander Viola, ki je bil v Zagrebu zaprt radi poskusnega atentata na bivšega predsednika reške konstitucije Zanello, je pričel v »Ideja Nazionale« notico o nameravani prodaji tvornice torpedov na Reki. Opozarja italijansko javnost na to, da nameravajo Francozi kupiti tvornico ter jo uporabiti v pomoč Jugoslaviji. Poziva Italijansko vlado, da se zanima za to vprašanje.

STALIŠČE ANGLEŠKE VLADE.

Berlin, 17. julija. (Izv.) B. Z. A. M. sporoča iz Pariza: Sotrudnik »Echo de Paris« Pertinat poroča iz Londona o predstoječem angleškem načrtu skupnega odgovora Nemčiji in pravi: Vsebinska tega načrta ni dvomljiva. Kljub vsem pridržkom in potrebnim popustitvam bo zahteva Nemčije glede mednarodne preiskave nje plačine spodobna, ki jo je formuliral dr. Cuno 7. junija, na ta ali oni način ugodno. Vendar pa se nastavlja, da angleška vlada besede »mednarodna« ne bo uporabljala. Garancije kot nam domestilo lokalne kontrole v Poruhju in Porenju, ki jih je ponudila berlinska vlada, so bile z enim pridržkom načeloma sprejete. Pasivni odpor se obsoja, vendar pa Angleška zahteva, da se konča šele tedaj, če se bo francoska in belgijska politika v zasedenih krajih več ali manj očitno izpremenila.

SMRT DVEH TURISTOV.

Celovec, 17. julija. (Izv.) »Kärntner Tagblatt« poroča, da sta 19letna turista Otto Schödel in Otto Jasber iz Neuburga na Korovkem zmiznala pri plezanju na Großglockner, Jasber je pod vrhom padel, vendar pa je obvisel na pritrdjeni vrvi. Njegov tovariš, ki je držal konec vrvi še v rokah, je zmiznil sedit. Nesreča se je pripetila zato, ker turista nista imela zadostne opreme. — Prenos obeh žrtv v dolino je bil zelo neprijeten.

VREMENSKO POROČILO.

Danaj, 16. julija. (Uradno vremensko poročilo.) Ker v severni Evropi barometer sedaj bolj pada, je pritok nadmorskega tlaka od jugozapada ohladil ozračje v srednji Evropi. Včerajšnja maksimalna temperatura je znašala v nižavah Avstrije večino na 30°. Izpremenbo podnebja so spreminjali prehodno nevihte. Danes je vreme večinsko oblačno in deževno. Pričakovati je nedolga oblačno in deževno, hladno in

SPOMINJAJTE SE »DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA.«

Politične vesti.

Klerikalci slovesno zatajili svoje ime. Včeraj je v narodni skupščini prišlo med drugim govorom g. posl. Pučija o vojnem zakonu do prav interesantnega incidenta. G. Pučelj je ostentativno in z ironičnim povdankom govoril o klerikalnem klubu, ker je bil čul že večkrat pri rabi te besede mrmranje v klerikalnih klopih in pa od časnikarskih poročevalcev pripovedovanja, kako zelo se branijo in sramujejo naziva klerikalci. In ko je padla ta zvečena beseda, so klerikalci pričeli ropotati s klopmi, razbijati in vpiti kakor pobesneli. Čulo se je: »Mi nismo klerikalci, vi nas zasmehujete!« Ko jih je predsednik g. Lj. Jovanović strogo opozoril na red, je nadaljeval g. posl. Pučelj prijazno smehljaje v ironičnem tonu: »Gospodje poslanci Star sem 46 let, pa od svojega detinstva nisem nikoli čul drugače, kakor da se ta stranka zove »klerikalna«. Verujem in vem, gospodje, da se vi tega sramujete in od danes naprej vas hočem imenovati — tukaj seveda — kakor vi želite. Ali več kakor 30 let smo vas tako nazivali, pisali smo tako, govorili tako in vi niste nikoli konstatovali, da se tega sramujete. Jaz se radujem, da se tega vendar enkrat sramujete in hočem spremeniti v tej hiši izražanje o vas. (Ploskanje in smeh.)

Nemci, češkoslovaške manjšine in grškoturški mit. Kako neupravičeno je tarjanje Nemcev o Čehih, pač najbolje dokazuje ravnanje izgotovljeno besedilo grškoturške mirovne pogodbe, v kateri se nalaga Turkom, da bi manjšinam dali vse pravice po zgledu češkoslovaške republike. To je pač ekskluzivna dokaz, da svet ne veruje lažem nemški nacionalistov v češkoslovaški državi, ampak priznava popolnoma slovensko demokratično prevladnost napram manjšinam. Lahko si je misliti, da Nemci tega priznanja ne bodo nič kaj veselji.

Ameriški poslanik za fašizem. — Pri slavnosti laško-ameriškega združenja v Rimu je imel ameriški poslanik govor, v katerem je izjavil: »Kdor se zanaša sam nase, izkazuje ljudstvu večjo službo kakor oni, kateri pričakuje spas od drugih ter novo socialno strukturo od neizpolnjenih gospodarskih in mednarodnih interesov. Čut za odgovornost in zaupanje v samega sebe in v svoj lastni narod je važnejše ko vsaka teorija. Nekateri narodi — kakor n. pr. Lah in Američanje — so se jeli o tem prepričevati, da teorija o narodnem pobratinstvu, dasi najde tako lahko privržencev, temelji na nepoznanju dejstev. Sodelovanje med narodi je mogoče le tedaj, če so narodi dovolj močni. Narod pa morejo tvoriti samo močni in dobri občanje. Drugih teorij ne potrebujemo, in če bi bile še mnogo boljše — potrebujemo edino boljših ljudi, ki se oprajo ob načela, ki so se že obnesla. Laška mladina je postala silna, ker se je naučila zanašati se sama nase, izpolnjevat strog red in se je prepričala, da v trenutku, ko mišice groze z odgovpovedjo, moreta volja in duh napraviti čudovito zmago.« — Ministrski predsednik Mussolini se je zahvalil poslaniku za njegovo oceno fašistovskih načel in za njegovo razumevanje za fašistovsko filozofijo. Vsi rimski listi pišejo o velikem pomenu Childovega govora ter razglajajo, da je Child našel novo filozofijo fašizma. — Ker južni Slovani Italijane in nasilne fašiste predobro poznamo, nam je biti odslej proti njim vsekako še bolj na straži. — Ravnavati se nam je po starem rimskem geslu: Si vis pacem, para bellum.

Odmov bolgarskega preobrata v Rusiji. Kakor poroča Ruskulta, je in zadnji seji centralnega odbora komunistične stranke v Moskvi nastopil predsednik ukrajinske sovjetske vlade Petrovskij z obširnim govorom o posledicah, ki jih morajo upoštevati sovjeti v zvezi z diktaturo Stamboliškega v Bolgariji. Pri nas, je dejal govornik, je še mnogo stare buržuazije, ki se je združila z »rdečo buržuazijo« in podediškim bogatštvom. Ti elementi sedaj samo čakajo ugodnega trenutka, da seželo v roko srednjim kmetom in onemu proletarijatu Rusije in Ukrajine, ki ne pripada komunistični stranki ter skupno nastopijo proti delavsko-kmetki vladi. Poučljivi primer diktature Stamboliškega seveda zahteva od nas, da brez ozira na načine in sredstva čim prej stopimo v kontakt ne samo s stromašnimi in srednjimi sloji po deželi, marveč tudi z omenjenimi delavskimi masami, kajti edino nanje se lahko v sedanjih razmerah opremo. Zadnji referati državnega političnega urada nam jasno kažejo, od kod gre proti nam nevarnost. Svoječasno nismo dovolj upoštevali skrite sile izven strankarskih, bodisi delavskih ali kmetijskih mas. V tem pa so sto in stotisoč nezaposlenih in milijoni gladujočih kakor deževne kapljice korak za korakom uničili oni kamen, na katerem smo bili po našem mišljenju že definitivno utrdili svojo oblast. Ne preostala nam drugega, kakor poslati najboljše ljudi v vasl, tovarne in rudnike in približati se čim bolj vsem proletarskim elementom, ki se omahujejo. Dalje ne smemo prezehtiti inteligence, ki jo moramo v skupnem delu proučiti, čeprav samo v imenu sreče domovine. Na vsak način je treba likvidirati razpad državnega gospodarstva in obrniti v ter posepsiti pomoč nezaposlenim in gladujočim. Samo na ta način je mogoče odvrniti posledice eventualne proti nam naperjene zveze naših sovražnikov s kmeti in izvenstrankarskim proletarijatom.

Gospodarstvo.

CRNOGORSKI DRŽAVNI DOLG V ANGLEŠKEM PARLAMENTU.

V angleški spodnji zbornici je Interpelliral poslanec James podtalnika ministrza za zunanje stvari, mu li je znano, da je črnogorska vlada pred vojno dobila 5% posojilo poglavitno od angleških kapitalistov, na katero je omenjena vlada redno plačevala obresti; jeli jugoslovska vlada od časa nasilno izvedne aneksije Črnogore prevzela v svojo plačilno obljubo to posojilo ter plačevala dotične obresti in hoče-li britanska vlada — z ozirom na to, da je srbska vlada prejela gotove svote od centralnih držav na račun Črne gore in da je posojilo pretežno angleškega izvora — opomniti beogradske vlado, da se ta zadeva zadovoljivo uredi.

Odgovor podtalnika R. Mac Neilla se je glasil: Vladi je znan obstoj tega posojila ter je ona bila od združive Črnogore z državo SHS z njeno vlado v dogovarjanju radi prevzeta tega posojila v njeno obvezo. Poslednja je v začasni proračun sprejela postavko glede izplačila tekočih kuponov posojila ter se vrše pogajanja glede izplačila zaostalih obresti.

Iz načina stavljenega vprašanja, posebno iz naglašanja »nasilno izvedene aneksije«, je očitno, da je isto bilo sproženo od naši državi sovražne strani. In poslanec James je nastopil le kot glasnik te sovražnosti z glavnim namenom, da se našo državo očrni v oči Angležev in da se v angleškem parlamentu indirektno urbi et orbi naglašajo nasilno rešeno črnogorsko vprašanje.

Poročilo hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmelja nasadov pri nas in drugod. Zatec. Č. S. R. dne 13. julija. — Ves teden je bila tropična vročina in suša. Stanje nasadov se je nepričakovano in neverjetno poslabšalo. Ušice so se v zgornjih delih rastline in na mladih panogah tako strašno pomnožile, da hmelj zastaja v rasti. Mnogo je hmeljarjev, kateri se pripravljajo že na tretje škropljenje — pa žalibog, že je nastalo občutno pomanjkanje tobačnega ekstrakta. Tisoče kopi (60 komadov) hmeljske rastline usahnje in bodo brez pridelka. Če pa bodo ostali lepi nasadi, kateri so bili 2-krat škropljeni, ostali ohranjeni, pokazalo se bude v prihodnjih 14 dneh. — Ves položaj je lako kritičen, ker so tudi krepki, zgodaj obrezani nasadi ogroženi, pozno obrezane pa mičuje vročina. Da se grozčica katastrofa nstavi, moralo bi takoj začeti deževati; dnevi bi morali biti topli, pa ne vroči, noči pa tudi tople. Če danes je gotova resnica, da bo letošnja množina tudi pri najugodnejšem vremenu veliko manjša od lanske. Razpoloženje na trgu je zelo čvrsto in cene rastejo od ure do ure. Danes se plačuje od 2000—2050 EK za 50 kg (ali 464 JK za 1 kg). Hmelj iz leta 1921 pa po 1000—1700 EK za 50 kg (ali 387 JK za 1 kg). Hmelj starejših letnikov pa po 600—900 EK za 50 kg (ali 205 JK za 1 kg). — Zalec, Savinska dolina, dne 15. Jul. 1923. Vseled najlepšega poletnega vremena so se hmeljski nasadi zadnjih 14 dni precej popravili. Vremenska razlika koncem meseca junija je povzročila, da rumenevajo spodnji listi, kar je za brezpomembno za letino. Letos so rastlina prav počasi pripravila na cvet in tudi goiding je za 10 dni prepozno začel cveteti. Vseled tega se bo tudi obranjen vršilo pozneje kot druga leta. Škoda, povzročena po mrčesu, zlasti po hmeljski ušici, je neznamna.

Društveno vodstvo. z Novosadska blagovna borza 16. julija. Novi Sad, 16. julija. Na produktivni borzi notirajo: Bačka pšenica 75 kg, 2—3% prime-sli 1 vag. 400, bačka 76—77 kg, 2—3% 1 vag. 410, bačka 77—78 kg, 2—3% 2 vag. 415, nova bačka 78—79 kg, 1% 6 vag. 350, nova bačka 1 vag. 375, bački ječmen 64/65 kg, 2 vag. 285, bački oves ponudba 320, bačka koruza 4 vag. 300—305, bačka parjeta Brod ob Savi 6 vag. 317.50, bačka na ladji Sisak 30 vag. 320, bačka moka »0« 1 vag. 650, »2« 1 vag. 587.50—600, »5« ponudba 565, »6« 1 vag. 470, »7« ponudba 415, bački otrobi za september — oktober — november, 14. vag. 150. Tendencja neizpremenjena.

— Iz trga z vinom in spiritom. Zagrebški »Jutarnji list« z dne 15. t. m. poroča sledeče cene vnu in spiritom: Situacija na vinškem trgu je sedaj čvrsta. Za dalmatinsko belo vino je cena Din 50.— po gradu Malligand, za črno Din 55.— po gradu Malligand, postavljeno na obalo Bakar. Ponudbe so zelo slabe, ker se finejša dalmatinsko vino po višjih cenah izvažava v inozemstvo. Hrvatska navadna vina stanejo liter Din 3. vino Vršac 7—8 gradov močno stane liter Din 1.25. Dovož in drugi stroški pri prevezmanju vina Vršac-Zagreb so Din 1.50 do Din 1.75 po litru. Rafinirani spirit brez državne trošarine stane Din 13.— do Din 13.50 liter procent, franko Zagreb. Vseled nastale konkurence pa stane ista kvaliteta spirita Din 10.— liter procent v Ljubljani.

— Čebelarska podružnica za Ljubljano in okolico nam naznanja, da se vrši slovenska otvoritev njeznega skupnega čebelnjaka pod Krimom dne 22. julija 1923. Na sporedu je: ob 10. uri sv. maša pri podružnici sv. Janeza v Podkraju, nato slovesna otvoritev in predavanje. Za udeležence bo pripravil imenovani dan ob 8. uri jutraj voz pri Dolenskem mostu. K tej slovesnosti so vladno vabljene čebelarji in prijatelji čebelarstva.

— Dobava mesa. Pri intendanturi držav-ske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 24. julija 1923 druga ustmena javna licitacija za dobavo mesa od 1. avgusta do konca septembra t. l. Ljubljanski garniziji. Predpisani pogoji so v pisarni gori imenovane intendature interesentom na vpogled.

— Seznan semojno in razstav. Mednarodna trgovska zbornica v Parizu je sestavila seznan veleesleznov in razstav, ki se bodo vršili v drugem polletju 1923 v raznih mestih sveta. Seznan je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani med uradnimi urami na vpogled.

Ekspozé ministrskega predsednika Cankova.

Preteklo nedeljo je nastopil ministrski predsednik Cankov pred zbranimi člani novega kabineta z obširnim ekspozéjem o notranji in zunanji politiki uradne Bolgarije. Z ozirom na važnost medsebojnih odnosov med našo državo in neposrednim balkanskim sosedom posnemamo iz tega govora najvažnejše vodilne misli. Ko je z občajnim govorniškim patosom očrtal pomen državnega prevrata in splošni smoter nove vlade ter omenil njene dolžnosti glede ureditve sodstva in armade, je Cankov prešel na zunanjo politiko ter izjavil: »Z vsemi našimi sosedi brez izjeme lahko živimo v prijateljski stihih. Pravim to ne morda iz neodkritičnosti, temveč z iskreno željo, da se to tudi doseže. Kaj imamo skupnega z Romunijo? Niso li našli tam oporo nekateri naši revolucionarji? Mar nas ne sili v mirno sosedstvo Donava? Kakšno naj bo naše razmerje do Turčije in Grške? S Turčijo nas morda ne veže nobena skupna zadeva. Ona ima obširno azijsko ozemlje. Turčija je bila in bo trg za naše industrijske izdelke. Ona more biti tudi sedaj trg za naše industrijske in poljedelske izdelke. Vi pa veste, da je trgovina faktor, ki neguje prijatelstvo med narodi. Enaki so tudi naši odnosi napram Grški, samo s to razliko, da obstoje pri obeh narodih nasprotujoče si težnje. Grki, kot pomorski narod, teže za suho zemljo, Bolgari kot kontinentalni narod pa že stoletja streme za svobodnim izhodom na morje. — V tem morda tiči vzrok neprestanega tekmovanja obeh držav v prošlosti. Toda čas je že, da naši sosedi spoznajo, da ni v interesu balkanskega polotoka, ako Bolgarija ostane ločena od svobodnega morja. Apeliramo na velesile, ki skrbje za mir človeštva, naj nam dajo to, kar nam pripada po pogodbi — izhod na Egejsko morje. Bolgarija mora priditi do Egejskega morja, ona mora svobodno dihati. Dokler pa naš prestiz ni vpostavljen, dokler ne dokažemo, da smo država, ki upošteva mednarodne pogodbe in svetovni mir, ostane to vprašanje še vedno nerešeno in bo čakalo svoje rešitve. Toda mi ne gubimo nade, da bo zunanji svet upošteval naše zakonite pravice in nam daj to, kar nam pripada po mednarodnih pogodbah.

Zelo kočljivo in mučno je vprašanje naših odnosov napram Srbiji. Zgodovinsko sovražstvo se je nakopičilo tako, da mržnja med obeh narodoma, to moramo priznati, obstoji. Da-li je opažati, da ta mržnja pojema, tega še ne morem povedati. Toda interesi obeh narodov nas silijo, da živimo v mirnih in lojalnih odnosih. Bolgarija — majhna država z majhno armado, — ne more groziti nikomur. Njo lahko samo plašijo. Srbi morajo spoznati, da mi zanje ne predstavljamo nevarnosti. Ne želimo miloščne, pač pa uvaževanja in vpoštevanja dostojanstva in pravic bolgarske države. Vemo, da je še prezgodaj govoriti o bratstvu, kajti na zgodovinskem potu leži mržnja, ki pa bo polagoma zgnila. Do tega bo prišlo potom zgodovinskega razvoja. Toda državniški in tisk obeh držav mora zavzeti staljšče razuma in lojalnosti. Žalibog je postal srbski tisk v zadnjem času odmev napadnih poročil sovražnikov Bolgarije in celo sovražnikov iz vist njenih sinov in hoče doseči nekaj obračun z nami. Toda pri srbskih državnikih je zmogala miroljubnost in razum in danes lahko rečemo, da so rešeni prijateljski odnosi med obeh državama. V bodoče pa zavisi od nas in naše sosedine, da z vsi resnostjo presodimo naše odnose, da ne zabredemo v zimo, ki bi mogla omajati tako usodo našega naroda, kakor gotovo utdi vsega balkanskega polotoka. Vlada bo napela vse sile, da obrani in poglobi naše prijateljsko razmerje do srbsko-hrvatsko-slovenske kraljevine.

Naši odnosi napram velesilam so jasni in izraženi v razmerah, v katerih se nahajamo kot majhna miroljubna država. Mi želimo od njih trezne protekcije, da bi mogli dvigniti državo v gospodarskem in ekonomskem pogledu, želimo, da bi spoznale in upoštevale pravilne interese naše in balkanskih držav. Kot vrhovni sodniki one lahko preprečijo nevarnost, v katero lahko zabredemo. Deklaracija vlade, ki je sedaj na krmilu, o tem, da bo točno in lojalno izpolnjevala določbe mirovne pogodbe, ni fraza. Tudi vi morate priznati, da se prestiz in uzled Bolgarije danes bolj cenil, kakor pa pred enim mesecem. Naša naloga je sanirati notranje družbano življenje in osigurati Bolgariji dober položaj v družbi evropskih narodov. Toda s kakimi sredstvi bomo izvršili te na videz preproste, v resnici pa težke naloge. Eno sredstvo obstoji v tem, da se da Bolgariji mir in možnost produktivnega dela, t. j. da se uvede finančna in gospodarska politika, ki jo bo treba stroktno izvajati tekem enega desetletja. Ako hočem govoriti o finančni politiki, sem brez moči, kajti ponavljati moramo samo to, kar se je od sedaj že govorilo, pa se ni storilo. Finančna politika ne sme biti stanovska ali razredna, temveč narodna. Vsak državljan mora po svojih močeh in koristi, ki jo ima od države, nositi finančno breme. Mar je potrebno, da povem, da finančna politika ne sme težiti za uničenjem narodnega kapitala? Nacionalnemu kapitalu pa bomo rekli: ti, ki imaš od države korist, jo moraš po svojih močeh in sredstvih tudi podpirati; moraš protežirati delo onih, ki si jih vpregel, da ti služijo. Kapital se mora zavedati, da dela za skupni blagor in da ima torej država pravico, da ga nadzira in celo vodi. Finančni politika je spojena s olajšanjem življenja državljanov. Vsaka pametna in sistematična davčna politika vodi k takemu olajšanju. Zlasti pri nas v Bolgariji mora vsaka finančna politika imeti pred očmi v prvi vrsti življenjske razmere bolgarskega uradnika. Bolgarija ima edilno socialno vprašanje — uradniško. Bolgarija je majhna, ona težko da bi postala taka industrijska država, kjer proletarijat prevladuje nad drugim stanovni in razre-

di. S tem pa seveda nočem reči, da naj se ignorirajo interesi delavstva. Ali Bolgarija ima mnogo uradništva. To je njena inteligenca, za ta sloj država mora skrbeti. In v tem smislu je bolgarska vlada storila prve korake. To, kar smo dali, morda ni mnogo, toda verujte, da to, kar je mogoče dati, smo dali. In jaz vas prosim, bodite zadovoljni in prepričani, da bo država še nadalje skrbela za svoje uradništvo. Toda dajte tudi vi državi mnogo, da bo mogla ona, kadar zaceli svoje rane, storiti še več za uradništvo.

Gospodarska politika je nerazdruženo zvezana s finančno. Ona je faktor, ki bo omogočil miren in produktiven razvoj dela. Bolgarija je agrarna država. Temelj njene družabne stavbe je kmet in temelj njene gospodarske strukture je poljedelstvo. Bolgarija mora uvaževati in štiti bolgarskega kmeta. Bolgarska vlada stoji na stališču, da ni razlike med kmetom in meščanom, da je bolgarski narod ena nedeljiva celota, da so naša mesta vaškega izvora in da je imel v prejšnjih pokolenjih vsakdo izmed nas v sebi kmetjsko krl. Mi moramo štiti bolgarskega kmeta, moramo pa biti tudi pametni in dostojni voditelji tega naroda, ki so ga do sedaj pitali z demagogstvom. Narod, ki je okušal demagogijo, ki nadenjuje kakovost in zatira njegove do brotnike ter razburja njegove instinkte, ni ma bodočnosti. Taka politika nam je tuja. Mi hočemo negovati plemenite lastnosti bolgarskega naroda. Naš narod ni brez njih, potrebuje samo značajnih voditeljev. Kaj smo dolžni vsem? V prvi vrsti moramo dati zemljo onim, ki jo obdelujejo. K sreči v Bolgariji ni latifundij. Toda tam, kjer so in kjer kmetjsko prebivalstvo nima zemlje, naj se nihče ne jezi, ako bomo temu prebivalstvu dali zemljo.

Dalje je Govoril Cankov o zaščiti narodnega imetja, o agronomski in medicinski pomoči kmetjskemu ljudstvu in o raznih drugih reformah na polju agrarne politike. Dotaknil se je tudi vprašanja nacionalne industrije, delavstva, obrtnišva. Šolstva in končno razmerja vlade do strank. »V tako majhni državi, je dejal, imamo 12 poliitičnih strank. To pomeni razcepilnost družabnih sil, pomeni politično nezrelost, pomeni družabno onemoglost države. Zedinjenje ali spajitev sorodnih družabnih sil je bilo potrebno že prej. Danes je to neizprosnna življenjska zahteva, ki mora biti izpolnjena za vsako ceno in vsebuje težko odgovornost za nesrečo, ki lahko doleti Bolgarijo. Ako more vlada, sestojča iz pripadnikov različnih strank, delati složno, zakaj se ne morejo stranke dvigniti nad ambicijo posamičnih politikov, da si sežejo v roke in delajo za blagor Bolgarije? Na prošlost je treba postaviti križ in pozabiti na to, kar je bilo. Zedinjenje sil pomeni uničiti stranke, uničiti ono, kar nas ovira, da ne moremo storiti nove, času primerne politične atmosfere. Zato želimo zedinjenja strank reda, želimo kooperacije tako, da se izbere in združi vse najboljše, kar imajo stranke. Podpirajte vlado, da bo ona podpirala Bolgarijo. Prenehajte z razkrajanjem družabnih sil, kajti to zahteva Bolgarija. Ako pa se kljub vsem nadam ta narodna želja ne uresniči bodite pripravljene, da stopite pod zastavo pouosa in časti Bolgarije.

Sokolstvo. BRATJE!

Umrl je brat Janko Vukasovič, polkovnik v p. in podstarosta Sokolskega društva v Beogradu. Bil je prvi med prvimi, ki se je vse življenje boril za našo svobodo in za naše ujedinjenje.

Bratska dolžnost nam velewa, da ga sprejemo na zadnji poti, ki ga povede iz svobodne naše zemlje v neosvobojeno domovino.

Pozivamo brate ljubljanski in bližnjih sokolskih društev, da se zberó eno uro pred pogrebom na vrtu »Narodnega doma«.

Zdrav!

Starejšinovo J. S. S.

—Župni zlet Sokolske župe v Splitu. Udeležnikom zletnega žleta v Splitu poročamo, da vozi parnik iz Bakra v Četrtak dne 19. julija ob 18. uri in dospe v Split v petek ob 11. uri 45 minut. Povratek iz Splita v terek ob 23 uri 30 minut, dohod v Baker v sredo ob 18. uri. Zelezniška legitimacije veljajo za čas od 16. do 23. julija za parobrod pa 17 do 28. julija. — Savez.

— Sokolski dom v Zalcu. V tekočem društvenem letu se Sokol v Zalcu vrlo razvija. Ta polaj je naravna posledica metodičnega sokolskega dela v telovadnici in rednega vsestranskega delovanja odbora. Po dva do trikrat na teden se zbira v sokolski telovadnici menjae pet oddelkov: moška in ženska šolska deca, moški naraščal, člani in članice. Zlasti slednje so se temeljito izveščale v valah s kiji ter so poleg moškega naraščaja nastopile na okroženem sokolskem zletu dne 8. julija t. l. v Sošanju. — Društveno delovanje, kojemu dajeta starosta in načelnik strokovno smer, se je jelo tako intenzivno dvigati in širiti, da postaja šolska telovadnica že pretresna. Zato je začel društveni odbor ugibati, kako bi se dalo sokolsko delo spraviti v neoviran in krepak rama. Prišel je na misel, da mora, kakor že pred vojno, misliti na svoj dom, to idejo propagirati in najti sredstva, da se misel tudi udejevti. Zbog tega si je stavi odbor nalogo, da si postavi v doglednem času s pomočjo svojih ožjih in izven trga širom Jugoslavije stanujočih zavednih rodoljubov in sorokavov svoj Sokolski dom. Konstituiral se je v okviru telovadne družva »Gradbeni odesk«, ki vodi vse priprave za skorajšnjo realizacijo svojega požrtvovalnega dela, za katero mu bo hvaležna ona generacija, ki bo uživala trud svojih sokolskih veteranov. Ta gradbeni odesk je skical v minulem tednu prvi sestanek vsega žalskega Sokolstva in že na tem večeru se je nabralo 35 kamnov po 100 Din., to je 3500 dinarjev. Ideja se hitro širi ter

prijazni odziv v vseh slojih domačega prebivalstva. Že danes vemo, da dobi žalski Sokol obilo darovanega lesa, kamena, peska, opeko ter obstoja upanje in zavest, da bo temeljna vsota 1000 kamnov po 100 Din zadostovala, da se prične s stavbo tiste prve savinske sokolske trdnjave, ki bo imela hvalno nalogo, vzgajati zdrav in krepak življenj v ožji svoji domovini. — Tebi, sokolsko društvo v Zalcu, pa kličemo: »Priidi

skoraj tisti solnični dan. Ko bo prvič plapolala tvoja zastava izza lin žalskega sokolskega doma!

— Dramatični odsek Sokolskega društva na Viču prične prihodnji mesec s skupnimi in predpripravi za bodočo sezono. Vabijo in prosijo se vsi prijatelji gled. umetnosti, da pristopijo k temu odseku in javijo svoj pristop do 25. t. m. voditelju dram. odseka br. Borštniku.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 17. julija 1923.

— Upravni odbor »Narodne tiskarne« je imel včeraj v ponedeljek, 16. t. m. sejo, na kateri se je konstituiral. Za predsednico je bila izvoljena gospa Franja dr. Tavčarjeva, za podpredsednika g. dr. Vladimir Ravničar, za gospodarja pa g. inž. Fran Tavčar.

— NAROČNIKOM »SLOVENSKEGA NARODA«. Včeraj se je med tiskanjem lista pokvaril rotacijski stroj, ko je bilo natiskanih šele prvih 3000 izvodov. Posledica je bila, da je list dobilo o pravem času samo nekaj naših ljubljanskih naročnikov. Ostala nekada se je morala tiskati deloma na navadnih brzotiskalnih strojih, deloma pa na rotacijskem stroju, ki ga je nam dala ljubezljivo na razpolago »Zvezna tiskarna«. List za naše zunanje naročnike smo mogli dati na pošto šele snoči; našim naročnikom v Ljubljani, ki včeraj lista niso dobili, pa smo dostavili včerajšnjo številko dnem zjutraj. Prosimo gg. naročnike, da nam opreduje in potpre pr. dn. Do četrtka bo rotacijski stroj popravljen, na kar bo »Slovenski Narod« zopet redno izhajal.

— »Kjer je vlada in kjer je moč, tam je »Narod!« Tako kriči v današnjem uvodniku »Slovenec«. Počasi, klerikalna gospoda! V časih, ko se je slovensko ljudstvo borilo pod Avstrijo za svoj obstanek, ko je bilo treba izvojevati v trdem, neizprosno in žilavem boju vsako slovensko šolo, ko smo se morali boriti proti avstrijski germanizatorični politiki za vsako uradniško mesto, za vsakega slovenskega profesorja in učitelja, je bil »Slovenski Narod« tisti, ki je vedno visoko dvigal slovenski prapor in bil skoraj pol stoletja neomahljiv in neustrašen klica-telj v boju proti dunajski vladi in proti njeni germanizatorični politiki. A klerikalci in njih glasilo »Slovenec«? Ves ta čas so bili v službi dunajske nemške vlade in podpirali njene težnje za zgradbo velenenskega mostu do našega Jadrana! Z aktivnim sodelovanjem klerikalnih poslancev in klerikalnega časopisa je nam vlada pošiljala nemške uradnike in snovala pri nas nemške šole. Slovenska javnost nima tako kratkega spomina, da bi se ne spominjala političnih dogodkov, ki so se doigravali zadnje desetletje pred svetovno vojno. Bila je to najžalostnejša doba naše zgodovine, ki so predstavitelji našega naroda — klerikalci — igrali najostudnejšo vlogo dunajskih lakajev in hlapcev. Kdo se ne spominja, ko je dunajska vlada osnovala s dovoljenjem in s sodelovanjem klerikalnih poslancev nemško gimnazijo v Ljubljani in v Kočevju? Kdo se ne spominja, da so spravili klerikalci na mesto predsednika deželnega sodišča v Ljubljani Nemca Elsnerja, za finančnega ravnatelja taktično Nemca, za državnega pravdnika Nemca itd.? Kdo je že pozabil, da so tik pred vojno brez najmanjšega odpora s strani klerikalnega časopisa in klerikalnih politikov uvedli pri naših sodiščih notranji nemški uradni jezik? In kdo je bil tisti, ki je stal ves ta čas na čelu borbe proti tem germanizatoričnim težnjam v naših pokrajinah? Zgodovina dokazuje, da je bil to »Slovenski Narod«, ki je od svojega rojstva dosledno in neizprosno vstajal na braniku za ožrožene pravice slovenskega ljudstva. Drugače klerikalno glasilo »Slovenec«! Ne samo, da ni nikdar z odločnosti nastopil proti germanizaciji, je bil ves ta čas zagovornik vseh protislovenskih ukrepov avstrijske vlade in mogočnega zaščitnik vseh onih, ki jih je dunajska vlada pošiljala k nam kot svoje eksponente in kot razsadnike avstrijske državne misli in velenenske ideje. Ali je kdaj »Slovenec« nastopil proti Elsnerrju? Ali je sodeloval pri kampanji proti uvedbi nemškega jezika pri sodiščih? Nikdar! Vse breme te akcije je sloveno na ramah »Slovenskega Naroda«. Klerikalci ne samo, da niso te akcije podprali, marveč so jo celo bagatelizirali in po svojih glasilih ironizirali. Vzemite te predvojnne letnike »Slovenca« v roke, pa se boste prepričali, kako se je ta klerikalni organ »boril« proti Avstriji za ugrožene pravice slovenskega našega ljudstva! In kako tudi? Saj je bil od avstrijske vlade kupljen, da je podpiral nemško politiko! Dr. Ivan Šušteršič sam je »Slovenec« od dokazal, da je sprejemal podkupnino od dunajskih vladnih krogov. Bil je torej, kakor se pravi, navaden časopisni repil avstrijske vlade. In ta list, ki bi imel dovolj povoda, da bi bil danes ponižen, skromen in tih, zavedajoč se svoje sramotne avstrijske preteklosti, ta list očita nam: »Kjer je vlada in kjer je moč, tam je »Narod!« Ta infamija! Pol stoletja je »Slovenski Narod« neomahljivo vstajal na braniku za pravice slovenskega ljudstva, neustrašeno je oznanjal idejo slovenske vzajemnosti, in neumorno se je boril proti nemstvu

in pangermanstvu, dočim so drugi čepeli v ozadiju in se senčili v milosti dunajskih krogov ter s slastjo požirali drobtine, ki so jih nemški gospodarji milostno metali s svoje bogato obložene mize slovensko-klerikalnim svojim helotom, pa se drzne ta s pečatom avstrijskega podkupljenca ožigosani list očitati nam, da smo vedno tam, »kjer je vlada in kjer je moč!« »Slovenski Narod« je bil pod Avstrijo dosleden odpornik dunajske vlade in njene politike, v svobodni naši državi pa bo podpornik in zagovornik vsake naše narodne vlade, ki bo izvajala idejo narodnega in državnega edinstva!

— Pogreb polkovnika Vukasovića bo najbrže šele v petek ali soboto, ker ni verjetno, da bi se mogle preje urediti vse formalnosti in težkoče glede prevoza preko meje.

— Zdravniške službe, Zdravstveni odsek za Slovenijo razpisuje službo šef-zdravnika za protituberkulozni dispanzer v Celju v VIII. činovnem razredu in mestni okrož. zdravnikov v Cerklji in Podčetrtku. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

— Odvetniške vesti. G. dr. Gregor Žerjav je vpisan v imenik odvetnikov s sedežem v Ljubljani. — G. dr. Gvidon Srebrje v Celju se je začelo odločati izvrševanja odvetništva.

— Iz sodne službe. Pravni praktikant dr. Fran Mohor, dr. Julij Fellacher, dr. Jakob Svet, Miloš Lečnik, Zvonko Dokler in Miloš Senica so imenovani za avskultante.

— Kongres Učiteljskega Jugoslovenskega Učiteljskega v Ljubljani. Kakor nam javljajo, se je priglasilo do sedaj do 3000 tisoč učiteljev in učiteljic iz Hrvatske, Srbije, Vojvodine, Bosne in Hercegovine, Dalmacije in Črne gore ter okrog 1000 učiteljskega iz Slovenije. Ki poseti v dneh 5., 6. in 7. avgusta kongres v Ljubljani. Zbrani bodo vsi najboljši zastopniki učiteljskega iz vse države. Kongres se vrši v velikem obsegu. Vsega bo torej v teh dneh nad 4000 jugoslovenskega učiteljskega v Ljubljani.

— Ker poseti Ljubljano nad 4000 učiteljskega ob priliki kongresa jugoslovenskega učiteljskega se obračamo do privatnikov, da se odzovejo apelu radi stanovanj. Udrženje nujno potrebuje večje število privatnih prenočišč, zato ponovno apelira na meščanstvo, da se javijo oni, ki so pri volji oddati proti primerni odškodnini prenočišča za dni kongresa. Prijave sprejema pisarna Udrženja Jugosloven. Učiteljskega v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, I. nadstropje.

— Zdravstveno stanje mesta Ljubljane. Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane v času od 8. do 14. julija izkazuje to-le statistiko: Umrlo je 13 oseb, 6 moškega in 7 ženskega spola (tukajev 4). Smrtni vzroki: Jetika 1, možganska kap 2, srčna hiba, bolezn. žila 2, rak 3, drugi naravni smrtni vzroki 4. Med tem časom se je rodilo 29 otrok, 8 moškega in 17 ženskega spola, mrtvorojeni 4. Naznane nalezljive bolezni: škrlatica 1 slučaj.

— Beogradski dijak in dijakinja v Celju. V torek 10. in sredo 11. tm. so posetili Celje beogradski dijak in dijakinja. Član in članice Ferijalnega Saveza. Prišli so iz Ljubljane. — preje so bili tudi na Bledu, v Bohinju in drugod. — Na kolodvoru so jih čakali člani lokalnega odbora F. S. ter jih poveli v »svratišče« (Rud. šola). V prvi vrsti so seveda prišle v poštev dijakinja, ki jih je bilo 20, ter se nastanile v svratišču. Djakinja — (bilo jih je 25) — so stanovale v vojašnici. Koj po obedu so se posamezne skupine dijakov in dijakinj pospele na bližnje gričevje, Stari grad, Miklavški hrib itd., drugi so pa šli v okolico, da si ogledajo kakor mogoče več zanimivosti naše starodavne Celeje. Zlasti so občudovali ostanke mestnega obzidja, ki so po nekod še dobro ohranjeni. Z mrakom so se vrnili v mesto k neprebožati večerji. — Drugi dan so odšli v Rogasko Slatino, da posetijo pesnika Stritarja in se navžilele krasote tega lepega kraja naše divne Slovenije. Naj bo na tem mestu izražena najtoplejša zahvala in srčna hvala vsem darovateljem hrane, ki so s svojim gostoljubjem veliko pripomogli k temu, da so gostje dobili tako ugoden vti.

— Celjske vesti. — Uradni razglas o prepovedi veselice, shodov, sejmov itd., kateri je bil izdan radi epidemije, je prekladal za celjski politični okraj. V veljavni je ostal samo še v občinah: Braslovče, Vojnik, St. Jurij ob juž. žel. trg in okolica ter v Skofljavi, ker tam epidemija škrlatice in ospice ni popolnoma penehala. — Pri kopanju umrl. V nedeljo popoldne se je kopal v Savini nasproti rezervuarjev nek 22-letni Fran Lastnak. Zadel ga je solnčarica. Truplo so spravili v mrtvašnico. — Mestna občina razpisuje mesto mestne babice. Tozadevne prošnje je poslala najkasneje do dne 1. avgusta. — Pogreša se Pavla Zumer. Hči vdove Terezije Zumer iz Skofje vasi. Star je 15 let in je služila v Celju pri g. Iv. Pfeiferju. Odsla je iz službe pred 14 dnevi in se ni več vrnila. Dekle je vitke postave, kostanjevih las in bledega obraza. Kdor bi o njej kaj vedel, naj sporoči občini Skofja vas.

— Pošilna zveza SSSM-Žužemberk. Z današnjim dnem se je zopet otvorila vsakdanja poštna zveza med stiškim kolodvorom in Žužemberkom.

— Dobrotična Jugoslovenske Matice. Odlična rodoljubkinja gospa Ivka Šestan-Mihelič iz Sevnice je darovala Jugoslovenski Matici znatno svoto v znesku Din 2500. Bodi izrečena požrtvovalni patriotiki iskrena zahvala. Naj bi našla dosti posnemovalcev, kajti potrebe tam preko rastejo dneveno.

— Smrt rodoljubkinje. V Krškem je preminula posestnica Amalija Jugovič. Bila je odlična slovenska rodoljubkinja, ki je imela vedno sočustvujoče srce in odprto roko za naše neodrečene brate. Bila je delavna odbojna podružnica Jugoslovenske Matice v Krškem, katere se je spominjala tudi v svoji oporoki in ji volila 1500 Dinarjev. Slava njenemu spominu!

— Mariborske vesti. Smrtna nesreča na kolodvoru. V nedeljo zvečer ob 19.08 je graški brzovlak na glavnem kolodvoru s strojem povozil premikača Franceta Robarja. Na telefoničen poziv je sicer takoj prihitel šef rešilnega oddelka dr. Karol Ipavic in za njim tudi rešilni auto, toda, ker pa je bil ponesrečenec takoj mrtev, je bila pomoč seveda odveč. Kot vzrok tej strašni nesreči se navaja, da se je Robar hotel izogniti proti Gradcu odhajajočemu osebnemu vlaku in je pri tem prišel na tir, po katerem je v tistem hipu prisel graški brzovlak. Nesrečni Robar je bil absoluten tuk. Živorejske šole in kot večšak oskrboval znano graščino Admontskega samostana na Racetdvoru. Mestni pogrebni zavod je ponesrečenca zapeljal v mrtvašnico na mestno pokopališče. — Zopet žrtve na Dravi. V nedeljo popoldne ob silni soparni vročini je bilo mestno kopališče natičeno polno. Ker je tam nastavljen samo en nadzorovalni organ, ki je pravzaprav bolj oskrbnik kot nadzorovalec, je pri taki gneči nemogoče nadzirati kopalce, 13 letni sin krojača Gobca iz Vojašniške ulice, Edvard Gobec, je neopazno zapustil za mladino določeni prostor in kot dober plavač splyal proti sredi Drave. Val ga je zgrabil in ga potegnil v globoko. Deček je klical na pomoč, toda pomoči zanj ni več bilo, ker ga je val požrl, predno se je približal z namenom, da ga reši, mal čolnicček.

— Nesreče na veselicah. Pri sokolski veselici v Studencih si je pri telovadbi pri padcu zvinil nogo Sokol Franjo Dolenjski. Pri veselici v Pekrah si je nek član telovadnega odseka socialistične stranke zlomil roko. — Nevzhtna in deževno vreme. Že v petek večer se je od zapada obetal prihod neviht in izprememba vremena. V soboto zlasti nedeljo sta bila silno soparna dneva, vendar je na veliko veselje izletnikov vreme preko nedelje še prevlelo. V ponedeljek zjutraj je toploer kazal neavardno vročino 30 C. Po prvi povodnanski urji je jelo gmeti. Nad Mariborom ni bilo nevihte, pač pa je vremenska sprememba prinesla blagodejni dež.

— Most med Romunijo in Bolgarijo. Poročali smo že o novi železniški progi v Bolgariji, ki veže Sofijo z mestom Vidin. Ta progja je namenjena zvezi med Romunijo in Bolgarijo. V ta namen bo zgrajen med Vidinom in Galafatom most preko Donave. V začetku je tozadevni načrt naletel na stratežične protitežke, ki pa so sedaj odstranjene in most se bo v kratkem začel graditi. V Galafat so odšli ugledni bolgarski politiki in novinarji, da zainteresirajo romunsko javnost za končno zblizanje med obema državama. Tudi car Boris je pri odprtvi nove železniške proge izrazil željo, da se čim prej zapravi nova zveza z Romunijo preko Sofije, Vidna, Galafata, Krajevo do Bukarešte.

— Plovidba na Jadranskem morju. Jadranska plovidba je izzela te dni svojo glavno skupščino, na kateri pa se ni ničesar zaključilo, kar bi bilo v zvezi s stavko pomorščakov. V nedeljo bi moral odpluti parnik »Salona«. Ker pa je vojno ministrstvo odpoklicalo vojake mornarje, je »Salona« ostala v pristanišču. Promet med Primorjem in otoki vzdržujejo motorni čolni. — Eden izmed ponesrečenih duhovnikov najden. Kot poroča mariborski »Tabor« so v Breznem pri Selnici potegnili enega izmed mlajših ponesrečenih duhovnikov iz Drave. Neigova identita še ni ugotovljena. — Nedeljske žrtve Save in Drave. Silna vročina, ki je nastala v nedeljo, je privabila v Savo in Dravo na tisoče kopalcev. Naravno je, da je bilo pri tem več človeških žrtev. Tako sta v mestnem kopališču v Zagrebu utonila 20 letni Stepan Barčanec, po poklicu trgovski pomočnik. Truplo nekega drugega, čegar identite niso mogli dognati, so potegnili istotako iz Save pri Zagrebu. — Pri Sv. Lovrencu so potegnili iz Drave truplo nekega utopljenca, čegar identite se ni dognalo.

— Paskijevič popolnoma priznal svoje dejanje. Po dolgem brezuspešnem zasiščevanju Paskijeviča pred mladinskim sodiščem, se je preiskovalnemu sodniku posrečilo izvabiti mladeniču popolno priznanje resnice. Mladinski sodnik je poklical Paskijevičevo mater in po njenem prizadevanju, je Paskijevič globoko ginjen priznal, da je najprvo umoril Kanajeta in nato še Jeličiča ter ju nato oropal.

— Nova iznajdba velike gospodarske vrednosti. Patentni urad v Beogradu je izdal Slovencu g. Radu Nipču, obrtniku v Mariboru patent na njegov izum »Toplodar«, ki je velike gospodarske važnosti in ga je zlasti sedaj od velikem pomanjkanju in dragini kurjave posebno pozdravljati. Aparat ima to prednost, da se napelje od štedilnika skozi zid v sosedno sobo, katero aparat sam popolnoma segreje, ne da porabi pri tem splot kaj kurjave. Toplji plini gredo iz štedilnika po cevi v aparat, ki potem oddaja ohlajen dim v dimnik. Štedilnik sam prištedi s tem polovico kurjave, ker ogenj in toplota ne gresta naravnost v dimnik, sosedna soba pa se prijetno in popolnoma zadostno razgreje. Tudi se »Toplodar« lahko namesti v vsaki sobi s tem, da se prikljopi k peči sosednje sobe, tako da ona peč potom tega aparata popolnoma razgreje

obe sobi. Veliki saloni, šolske sobe ali dvorane, kavarne, restavracije, pisarne, čitalnice, katerih z eno pečjo ni mogoče razgretili, prikljopi k peči še aparat »Toplodar« ter dosežejo z manjšo uporabo kurjave dvojno toploto. Aparat ne zavzema velikega prostora ter se montira na steno, je higijenična naprava, ki se z lahkoto čisti in je za zimse mesece prava dobita, ker prištedi ogromno denarja. V poletnih mesecih se aparat enostavno zapre in je v okras vsaki sobi. Zanimivo je, da je v Mariboru, kjer je razstavil in demonstriral g. Nipč narodec in postavljenih že nad 90 aparatov, katerih lastniki se zelo pohvalno izražajo o vrednosti te iznajdbe, ki se bo vsled praktičnosti razširila gotovo po vsej državi.

— Koncert v kavarni »Emona« se vrši danes v torek ob 8. večer, igra ljubljanski salonski orkester.

— Ljubljence strofejsceve je edinoto »STOEVEF« zastopstvo Ljubljana, Selenburgova ul. 6. I.

— Kako piše Amerika o Jugoslaviji je razvidno iz knjige Jugoslavija, ki je pisana v zbirnovalni s priloženim angleškim ter španjolskim tekstom. Vsebuje 180 slik in 40 člankov. Cena Din. 120.—. Naroča se pri »Sloveniji«, importna eksportna družba, Ljubljana, Gosposka 10.

— Kino Tivoli. »Nosferatu«, simfonija groze v 5 dejanjih. Film je eno največjih mojstrskih del filmske umetnosti. Predvajan po vseh svetovnih centrih, je doživel sijajen uspeh in se ga smatra kot eno najboljših atrakcij. Prvo vrstna režija! Krasne in pretresljive scene. Predvaja se samo do včevšji sredo 18. t. m.

— Kino Matiča. Do srede se predvaja znamenita kriminalna drama »Osveta revolucionarja«. slika iz življenja ruskih nihilistov. V glavnih vlogah nastopajo slaviti nemški igralci, kot Bernhard Götzke (Jogi), Johannes Riemann, Fritz Schulz in drugi. Film je prvovrstna atrakcija. Poleg tega slika iz Badna.

— Industrijsko-obrtno vzorčna izložba v Mariboru, združena z vrtnarsko, vinsko, umetniško in gradbeno razstavo. (Od 15. do 26. avgusta 1923). — Rok za prijave je podaljšan do 20. julija 1923. Onim, ki se še niso prijavili sporočamo, da se je posrečilo razstavni odboru pridobiti še nekaj prostora tako, da zamore v polni meri upoštevati tudi še prijave ki dosepejo po prijavnem roku, toda najkasneje do 20. julija 1923. Po tem roku doše prijave ne bodo več upoštevane razen če bo na razpolago še kaj prostora. Odbor si prizadeva, da omogoči vsakomur udeležbo na razstavi in upa, da bo našel pri industrijskih in obrtniki popolno razumevanje in podporo. — Gradbeno razstava bo obsegala vse v gradbeno stroko spadajoča dela. Odbor polaga posebno važnost na to, da se te razstave udeležijo predvsem domača podjetja ter poziva vse stavbenike in stavbena podjetja, da se čimpreje prijavijo. Za ta oddelek vlada zlasti v inozemstvu veliko zanimanje in bi bil odbor prisiljen, da v slučaju nezadostnih prijav domačih podjetnikov, sprejme tudi inozemske ponudbe. — Legitimizacije za polovično vožnjo na vseh železnih progah naše države se dobe pri vseh denarnih zavodih in podružnicah špedicije »Balkan«, ter stanejo 20 dinarjev. Te legitimizacije veljajo za vse zunanje obiskovalce obmenom kot permanentna vstopnica in si treba plačati nobene vstopnine. Zato pripravljamo da si vsakdo pravčasno nabavi tako legitimizacijo. — Oglasi za razstavni katalog sprejema pisarna razstavnege odbora in pooblaščenki oglašni zavod I. Sušnik, Maribor, Gosposka ulica 16. Katalog izide v 100.000 izvodih in bodo imeli oglasi v njem največji uspeh.

— Jugoslovenska Matica. Prispevki podružnic Jugoslovenske Matice v prvi polovici leta 1923. Begunje nad Cerkljico Din 362.—, Bled Din 1860.—, Brdo Din 1295.25, Breznica Din 6.078.95, Cerkljica Din 1722.05, Črnomelj Din 809.60, Dobrova pri Ljubljani Din 1526.—, Horjul Din 355.90, Jesenje Din 2910.—, Kamnik Din 5240.—, Kočevje Din 2034.63, Koroška Bela Din 480.—, Kostanjevica 975.75, Kranj Din 11364.90, Kranjska gora Din 1071.60, Krško Din 638.—, Litijska Din 1650.—, Logatec Din 1999.25, Loč Din 1061.—, Moravce Din 3108.—, Medvode Din 500.—, Novomesto 8334.—, Podnatj Din 152.—, Radovljica Din 2659.15, Domžale - Radomlje Din 3721.80, Radeče Din 818.—, Rakek Din 4815.—, Rožni dol - Semič Din 290.—, Ribnica Din 4427.50, Škofja Loka Din 5534.—, Trebnje Din 1463.45, Vel. Lašče Din 1156.—, Višnjava Din 2120.—, Vrhnika 1200.—, Zagarje ob Savi 3860.—, Ziri 3211.55, Metlika Din 1435.—, Brezice Din 5046.57, Celje Din 6158.—, Dobra pri Celju Din 20.—, Gornji grad Din 883.55, Gornja Radgora 686.—, Jarenina Din 132.—, Konjice 2.172.34, Korze Din 675.55, Ljutomer Din 4708.—, Maribor Din 580.—, Maribor Din 15.770.—, Mozirje Din 600.—, Ormož Din 630.—, Ptuj 6360.—, Podčetrtek 90.—, Ponikva Din 248.—, Rogatec Din 424.—, Sevnica 660.—, Slatina - Radenci 72.—, Sv. Lovrenc Din 244.—, Slovenjgradec Din 2756.75, Sv. Urban Din 100.—, Strnišče pri Ptuj 440.—, Šmarje pri Jelšah Din 72.—, Šoštanj Din 1489.—25, Št. Jurij ob J. Din 452.—, Št. Peter pod sv. gorami Din 659.—, Velenje Din 630.—, Vojnik Din 980.—, Zalec Din 976.60, Ruše Din 862.—, Beltinci Din 1125.—, Gor. Lenčava Din 84.—, Murska Sobota Din 8208.05, Vransko 480.—. Dalje je prešla Matica v juniju še sledeče darove: G. Jeranje, Ljubljana, 10 Din, Šostarič Aleš, Tribuče Din 25, Milnšek Fran, Velenje Din 41, Koser Fran, Juršinci Din 3.50, M. Jerše, Naklo 14 Din, Omluce Fran, Polensak 1 Din, Jakob Šinkovec, Konjsko 50 Din, Zablanc, Maribor 3 Din, Frangeš Alojz. Livanjci 1 Din, Meršič A., Juršinci 1 Din, Martin Bežjak, Juršinci 1 Din, Jurko Blaž, Razbor, 15 Din, Trboveljska prem. družba, Ljubljana, 250.— Din. Vsem darovalcem iskrena hvala!

Narodna odbrana.

— Plovidba na Jadranskem morju. Jadranska plovidba je izzela te dni svojo glavno skupščino, na kateri pa se ni ničesar zaključilo, kar bi bilo v zvezi s stavko pomorščakov. V nedeljo bi moral odpluti parnik »Salona«. Ker pa je vojno ministrstvo odpoklicalo vojake mornarje, je »Salona« ostala v pristanišču. Promet med Primorjem in otoki vzdržujejo motorni čolni. — Eden izmed ponesrečenih duhovnikov najden. Kot poroča mariborski »Tabor« so v Breznem pri Selnici potegnili enega izmed mlajših ponesrečenih duhovnikov iz Drave. Neigova identita še ni ugotovljena. — Nedeljske žrtve Save in Drave. Silna vročina, ki je nastala v nedeljo, je privabila v Savo in Dravo na tisoče kopalcev. Naravno je, da je bilo pri tem več človeških žrtev. Tako sta v mestnem kopališču v Zagrebu utonila 20 letni Stepan Barčanec, po poklicu trgovski pomočnik. Truplo nekega drugega, čegar identite niso mogli dognati, so potegnili istotako iz Save pri Zagrebu. — Pri Sv. Lovrencu so potegnili iz Drave truplo nekega utopljenca, čegar identite se ni dognalo.

NAJNOVEJŠA POROČILA.

ITALIJANSKI VOLILNI ZAKON ZATRE NARODNE MANJŠINE. — Rim, 16. julija (Izv.) Na nedeljski seji rimske zbornice je nemški poslanec dr. Walter izjavil, da pomena novi volilni zakon smrt narodnih manjšin, ker bodo oropane svojege pravega narodnega zastopstva. Prestolni govor je slovesno zajamčil narodnim manjšinam kulturno, politično in gospodarsko življenje.

VELIK NAPAD FAŠISTOV NA KATOLIŠKE ORGANIZACIJE.

— Rim, 17. julija (Izv.) Po poročilih iz Florence so skupine fašistov požale devet hiš prištevajo ital. ljud. stranke. Razbite so tudi vse tiskarne, kjer so se tiskali listi opozicijskih strank. Mussolini je poslal vodstvu florenskih fašistov strogo brzovlak, v kateri zahteva najstrožo pretresavo, kdo je povzročitelj napadov na katoličane. Mussolini napadov na katoliško prebivalstvo ne odobrava, ker mora fašizem globoko spoštovati katoliško prepričanje.

ANGLIJA PREDLOŽI SVOJ ODGOVOR AMERIKI.

— London, 16. julija (Izv.) Na Interpelaciji šefa opozicije posl. Ramsay Macdonalda je odgovoril ministriški predsednik Baldwin, da se bo vsebina angleškega odgovora na nemške predloge objavila za veznikom in tudi Zjedinenim državam Severne Amerike.

TIMES PROTI POINCAREJU.

— London, 17. julija. (Wolf.) »Times« protestirajo proti Poincarejevi trditvi, češ da Angleška ne podpira več verskega pogodbe. List ne verjame, da je Poincare iz pregovoril svojo zadnjo besedo. Gotovo bo posvetil angleški noti potrebno pozornost, kakor je Angleška preizkušala francoski eksperiment tekom šestih mesecev.

Glasheni vestnik.

— Slavnostni koncert zbora učiteljske »Zveze«, ki se je vršil v Gorici v Trgovskem Domu povodom 50-letnice goriškega učiteljskega društva, je uspel sijajno. Posebno je bila pozdravljena kot gost gospa Pavla Lovšetova. Ako se pomislil na težkoče, katere ima premagovati v sedanjih časih kulturno delovanje med goriškimi Slovenci, je uspel še toliko bolje. Zbor je vodil priznani spretni dirigent g. S. Kumar.

Turistika in sport.

— Kranjska podružnica S. P. D. otvoril v nedeljo, dne 22. julija 1923 novo zgrajeno prostore v »Valzarjevji koči«. Ob 11. do pol dne služba božja; nato blagoslovljenje novih prostorov. Popoldne: Prosta planinska zabava. Za jedi in pijačo je kar najboljšo preskrbljeno, vendar prosil odbor p. n. posetnike, naj prinesejo po 1 kozarec s seboj. — Odbor Kr. podr. S. P. D.

Društvene vesti.

— 3. kongres F. S. v Beogradu. V nedeljo ob 10. je predsednik F. S., profesor Vlado Lapalje, otvoril v veliki dvorani beogradske univerze 3. kongres ferjal. Saveza. Svečani otvoritvi so prisostvovali polnoštevilo dijakine in učiteljske ferjal. organizacije, v Beogradu se mučeli ferjalci, številni gostje iz Beograda, delegacije mnogih društev in zastopniki oblasti. Krasen otvoritven govor predsednika, iznečen v slovensčini, je bil pogostoma prekinjen od plaskanja. Za prosvetno ministrstvo je pozdravil kongres g. inspektor Vajda, naglašujoč veliko pažnjo in simpatije g. prosv. ministra do ferjal. Saveza. Omenil je veliko zadovoljstvo, da smo pridobili v naše vrste ferjal. učiteljev, kojega je že nad 1000 v ferjal. vrstah. Od sela do sela potujejo, vzljubite našo zemljo. G. Gligorije Savić prinaša pozdrave imenom Sveslavenske omladine in beogradske podružnice Jurislava Jamičiča. Kongres je pozdravil zastopnik proforskega društva g. inšp. Kaugerga, g. Pirnat je pozdravil kongres imenom slovenskega in pa vsega jugosl. učiteljskega, iskrene pozdrave je sporočilo po g. polkovniku Lazareviču beogradske Sokolstvo. Zastopniku Sokola se je odložil kongres z viharim plaskanjem in vzkliki. G. Jože Kregar je pozdravil kongres imenom Central. Tainštvo j. u. o. iz Slovenije in Juad. »Jadrana«. Izrazil je odkrite simpatije napredne omladine do organizacije, ki ima v cilju, s svobodnim proučevanjem domovine ustvariti jedinstveno mlado generacijo, graditeljico Jugoslavije z enim srcem, eno dušo, enim narodom in enim kraljem. Kongres se je za pozdrav iskreno zahvalil. Pozdravili so kongres imenom skautske organizacije, Rdečega križa, Kola Srbskih Sester, društva Sv. Save, Or-ju-ne, ministrstva narod. zdravja, imn. socialne politike i. drugi. — Beogr. časopise brez izjeme vse prinaša navdušene članke o F. S. in točna poročila o poteku kongresa. Nad 120 delegatov je dobilo v beograd. svratišču prenočišče. Postele so silno čiste in udobne. Beograd je siljajno sprejel goste-ferjalce, osobito Slovencev je mnogo povabljenih na privatna stanovanja. Popoldne se je vršila prva seja, na kateri so se konstituirali 4. odseki. — Kongres konča v torek. — Mj mo želimo obilo uspeha.

Borzna poročila.

— Zagrebška borza. Radi tehničnih ovtr izostane borza za nekaj dni. — Curih, 7. julija (Izv.) Današnja predborza: Beograd 6.15, Berlin 0.024, Amsterdam 225.—, Newyork 5.775, London 26.39, Pariz 33.50, Milan 24.70, Praga 17.20, Budimpešta 0.065, Varšava 0.0047, Dunaj 0.0081, avstr. žig. krone 0.00815, Sofija 5.50. — Trst, 17. julija. Beograd 24.80, Berlin 0.0105, Praga 70.—, Pariz 136.90, London 107.15, Newyork 23.20, Curih 402.—.

Glavni urednik: RASTO PUSTOSLEMŠEK. Odgovorni urednik: VALENTIN KOPITAR.

Nosite Dalma

kaučuk pete! **kaučuk potplate!**

Boljšje in cenejše kot usnje. Elastična hoja, varstvo proti vlazi.

Kopalske čistane

ČISTANE je najboljši proti protinu, revmi, ishiasu itd. najudobnejše: hoteli splojni s kopalski. Direktni brizovlak iz Zagreba v Bratislavo, od tu naprej se pol ure; najcenejši celodnevna prehrana in stau v kuhinji od Kč 40, gr. hotela Royal od Kč 50 naprej. Cene kopelimi znižane. Jugoslovani še drugo znižanje cen. Informacije: L. Schreiber, Zagreb, Akademski trg 1/II, od 10.—11. in 4.—6. 6946

Več železnih oken

v velikosti 250 X 150 NAPRODAJ. — Ključavničarstvo Jos. Webl, Slomškova ul. 14. 7247

Sprejme se takoj

dobra, skrbna KUHARICA in pridno, čedno DEKLE za vsa hišna dela, ki zna lepo likati. Naslov: A. Pogačnik, Dunajska cesta št. 67. 7346

Kupim stroj za izdelovanje cementne opeke.

Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 7326

Čreslo.

1 vagon ČRESLA, 1 vagon HRAŠTOVIH PLOHOV in NEKOLIKO CRNEGA GABRA ZA PALCE PRODA. F. Tome, Goričane, p. Medvode. 7321

Uzvitke in kuverte

priporoča Narodna tiskarna v Ljubljani.

40000 blejskih razglednic

v osmih vrstah barvaste (kromosvetlostik) po najnižji ceni prodajata **Braća Bralić, Virovitica.**

Stavbišče na prodaj.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani namerava prodati ob Miklošičevi cesti in podaljšani Copovi ulici vogalno stavbno parcelo v izmeri 2740·5 m². Pismene ponudbe je vložiti v pisarni Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Turjaški trg št. 4. 7347

Zahvala.

Vsem, ki so ob bridki izgubi mojega ljubljenežega sina

Marijana

izrekli svoje sočutje, se najiskrenejše zahvaljujem.

Nadalje bodi izrečena presrečna zahvala komandantu Drav. diviz. oblasti g. polkovniku Vučkoviću, oficirskemu zboru, gg. narednikom, vsem darovalcem krasnega cvetja, kakor tudi vsem drugim, ki so mojega ljubljence spremili na zadnji poti ter počastili njegov spomin.

Ljubljana, dne 16. julija 1923.

Mila Fillo
vdova poštnega kontrolorja.

Kupim turške srečke

(do 25 komadov) po dnevni kurzni vrednosti. — Ponudbe pod »Srečke/7344« na upravo »Slov. Narod«. 7350

Nadkonobar!

Govorim 7 jezika tražim mjesto. — Ponudbe pod »Nadkonobar/7337« na upravo »Slov. Narod«. 7350

Kupim pulte in stelaže

ZA PRODALNO V DOBREM STANJU. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Trg. oprava/7338«. 7350

Knjigovodja-bilancist,

vešč slovenske in nemške korrespondence, IŠČE MESTA. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 7350

Elektrik - strojnik,

zanesljiva, samostojna moč, izurjen tudi v strojnem ključavničarstvu, IŠČE SLUŽBO. — Ponudbe pod »Zanesljive na podružnico »Slov. Narod« v Celju. 7309

Mesta kontoristinje

NA DEZELI IŠČE GOSPO. DICNA marljiva in vestna, veščica vseh pisarniških del (verziranja v knjigovodstvu). — Ponudbe pod »Zanesljiva/7353« na upravo »Slov. Narod«. 7350

Išče se trafikantinja,

pridna in poštna, s trgovskim tečajem, v računstvu izurjena, ter po možnosti s večletno prakso v špeceriji ali galanteriji itd. Glavna zaloga tobaka, Kranj. 7357

STANOVANJE

obstoječe iz 2 sob, kuhinje, pred-sobe in pritlikline, ter nekoliko vrta v novi hiši pod Tivoljem, oddam dotičnemu ki mi posodi od 60.000 do 70.000 Din ali mi za nekaj let naprej plača. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Začasno stanovanje 7.287«. 7350

Damski krojači, šivilje in vezilje!

(Stickerinnen). Le prvovrstnim močem SE ODDA stalno DELO NA DOM. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 7343

ODDA SE krasno stanovanje

v eni najlepših razglednih točk na Bledu, pogledom na jezero, zračno verando, oolnom in kopalnicem, radi prekinjenja sezone za polovično ceno. Odda do se tudi posamezne sobe. Natančnejši podatki: Vila Maraj, Bled II, Zaka 85. 7351

Velika mehlovana soba

(predeljena) za dve osobi, v sredini mesta, s posebnim vhodom in električno razsvetljavo, SE ODDA. Najemnina se plača za pol leta naprej. — Ponudbe pod »Mesto« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 7358

Prodajo se HRASTOVI HLODI

ca. 40 do 50 m³ od 30 cm debeline naprej, franco vagon postaja pri Celju; 10 % od 25 cm debeline naprej. — Dolžina od 2,80 metra naprej. Točna dobava. — Ogle dati pri: Vinko Augustin, Sv. Jurij ob Južni železnici pri Celju. 7307

Ženitna ponudba.

Vdovec srednjih let s dve-ma otrokoma se želi seznaniti s gospodino ali vdovo v starosti do 40 let. Ima gostilno in potrebuje v gostilničarski stroki izvežbane gospodinje. Ponudbe pod »Poletje« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 7355

Iščem posojila 100 do 125.000 Din

PROTI VKNJIZBI NA POSESTVO, katero je vredno do 3.000.000.— kron, takoj poleg posestva je velika njiva in vrt. — Inventar je vreden 400.000 kron. To vso potrebujem za povečanje slavnikaškega in klobučarskega obrta. — Naslov pove uprava Slov. Nar. 7336

Kupim hrastove plohe

50 mm debele, 3 m dolge, paralelno rezane, od 24 do 34 cm široke BOROVE in SMREKOVE DESKE. I. vrstne in suhe, rez specialna in se ista ponudniku naznani pismeno. BUKOVE PLOHE, najmanjane, I. in II. vrste, 85, 90, 95, 100 mm, od 2 do 4 m dolžine in 24 do 50 cm širine, vsakih ca. 4 m³. BUKOVO OGLJE, suho in brez prahu. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Stalna kupnja/7213« do 20. t. m. s navedbo cene in množice.

Petrolei, BENCIN avto-olja, maffa

BENCOL

Cilinder-olja strojna in mazilna olja tovorna mast

dvojno rafiniran, vodeno čisti nudi najceneje v vsaki množini od 50 kg naprej

ZORA d. z. o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Bencol je najcenejše sredstvo za pogon bencin-motorjev in avtomobilov; prepričajte se sami in naročite takoj!

7360

Proda se vsa oprema za špecerijsko trgovino

Ponudbe pod »Špecerijaska trgovina/7168« na upravo »Slov. Narod«. 7350

Gostilno na deželi

ali v večjem trgu PREVZAJMEM V NAJEM. — Ponudbe pod »St. 7174« na upravo »Slov. Narod«. 7350

Vajenec,

kateri ima veselje do fotografirskega obrta, s primerno solako naobrazbo, SE SPREJME pri Hugon Hiber, fotograf, Ljubljana, Valzevojev trg 7. 7117

Primarij dr. Josip Stojc ne ordinira do srede avgusta t. l.

7310

Naprodaj je PISALNA MIZA, KNJIŽNO STOJALO (Bücherputt) in smirnska PREPROGA 2 X 3 m, KUHINJSKA IN NAMIZNA POSODA ter različni SERVISI. — Ponudbe pod »Pocenie na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 7359

Rezanje se odda

na novi parni žagi s novim polnojarmenikom in industrijskim tirov, v zelo prometnem kraju, event. SE ODDA ZAGA V NAJEM ali SPREJME DRUZABNIK. Ponudbe pod »Zaga/7341« na upravo »Slov. Narod«. 7350

Dr. Drč

ordinira zopet redno od 2 do 3 vsak dan.

Beethovnova ul. 15 prtl. (Nepremožnim brezplačno.)

Otroški vozički

več vrst Dvokolesa raznih modelov, najnovejši motorčki ameriškega tipa »EWANS«. Velika zaloga pnevmatike in delov po najnižji cen. Sprejemajo se tudi vsa popravila, emailiranje in poniklanje. TRIBUNA P. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 7349

Kupijo se:

CRNE CRESNJE (dobre so tudi divje drobnice) in BOROVIČNE večje množino. MALINE (več vagonov). — Ponudbe s navedbo najnižjih cen, postavljeno franco oddaja, na postaja v lastni posodi ali brez nje na: SREČKO POTNIK, tvornica solov, esenc in ekstraktov, Ljubljana, Metelkova ulica 6975

Za špecerijsko trgovino na drobno in debelo se išče prvovrstna, popolnoma zanesljiva moč.

Takojšne ponudbe na: FRANC DOLENC, KRANJ. 7356

Tvrdba Rag. Mariotti v Trstu, ulica Coroneo 29

kupuje dobro osušena in zdrava drva za kurjavo v celih vagonih. 7340

Išče se za lesno stroko skladiščnik

event. tudi izvežban v prodaji lesa na drobno. Ponudnik naj bo oženjen, primerno star. Plača po dogovoru. Oglasiti se je pri tvrdki

Predovič
Ljubljana, Ambrözev trg št. 7. 7349

Portland-cement

v vsaki množini in po tovarniški ceni vedno v zalogi.

Trgovci dobijo primeren popust. Zastopniki se iščejo.

Prodajni urad Portlandskega cementa, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG STEV. 4.

Vabilo na PODPISOVANJE DELNIC III. emisija delnic.

Izvršuje sklep občnega zbora delničarjev Obrtne banke v Ljubljani z dne 18. aprila 1922 sklenil je v to pooblaščenim upravni svet na temelju odobrenja ministrstva za trgovino in industrijo, št. VI 3417 ddo 30. junija 1923, provesti zvišanje glavnice od

Din 1,250.000.—

na

Din 2,000.000.—

z izdajo 15.000 novih delnic po nominalnih Din 50.— v skupnem znesku dinarjev 750.000.— pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na vsaki 2 stari delnici 1 novo po kurzu Din 50.—, prištevi Din 7·50 za stroške in obresti za komad. Plašč starih delnic se imajo pri podpisovanju predložiti v svrhu odkolekovanja.
2. Ostalih 2.500 delnic je na razpolago delničarjem oziroma novim subskribentom po tečaju Din 55.—, prištevi Din 7·50 za stroške.
3. Delnice participirajo s polovico kupona na čistem dobičku za leto 1923.
4. Subskripcija se vrši v času od 15. julija do 15. avgusta 1923 pri Obrtni banki v Ljubljani in njeni podružnici v Ljutomeru ter pri Ljubljanski kreditni banki in Ljubljani in njenih podružnicah v Celju, Mariboru, Ptujju, Brežicah in Kranju.
5. Kurzni dobiček, ki nastane iz izdaje novih delnic, se po odbitku vseh stroškov in pristojbin pripiše rezervnemu zakladu.
6. Pravico do repartacije si pridržuje upravni svet in se za nedodeljene delnice vplačani zneski vrnejo s 6% obrestmi.
7. Za uspeh te emisije jamči posebni sindikat.

Upravni svet Obrtne banke v Ljubljani.